Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry
Vol. 6/ No. 4/ 2019
Page: 13-25

Relationship between personality characteristics and stress with internet addiction and marital satisfaction in married women

Mohammad Oraki[1], Anousheh Fard Aghayi[2]

1-Associative Professor, Payame Noor University , Tehran, Iran. ORCID: 0000-0002-2869-9146
2-PHD student of psychology of health, Payame Noor University Dubai International Center, United Arab Emirates (Corresponding Author). ORCID: 0000-0002-3016-6525 E-mail: Anousheh375@gmail.com

Received: 27/04/2019 **Accepted:** 13/07/2019

Abstract

Introduction: One of the determinants of family health is marital satisfaction, which spouses experience in marriage.

Aim: The purpose of this study was to investigate the relationship between personality traits and stress with Internet addiction and marital satisfaction in married women.

Method: The research design was correlational. The statistical population of the study included all married women referred to health centers in district 6 of Tehran, who responded to the Neo personality questionnaire, Enrique marital satisfaction, Young's Internet addiction, and Perceived Stress Scale. Pearson correlation and regression analysis were used to analyze the findings.

Results: Regression analysis showed that there was a significant positive correlation between personality characteristics of extraversion, conscientiousness, compatibility, and openness with marital satisfaction and there was a significant negative correlation between personality trait psychosis and stress level with marital satisfaction. Also, there is a significant positive correlation between personality traits of psychosis and stress with internet addiction, and there is a significant negative relationship between extraversion, conscientiousness, compatibility and openness with Internet addiction.

Conclusion: There is a significant relationship between personality traits and stress with internet addiction and marital satisfaction.

Keywords: Personality characteristics, Stress, Internet addiction, Marital satisfaction

How to cite this article : Oraki M, Fardaghayi A. Relationship between personality characteristics and stress with internet addiction and marital satisfaction in married women. Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry. 2019; 6 (4): 13-25 .URL: http://shenakht.muk.ac.ir/article-1-747-fa.pdf

Copyright © 2018 the Author (s). Published by Kurdistan University of Medical Sciences. This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-Non Commercial License 4.0 (CCBY-NC), where it is permissible to download, share, remix, transform, and buildup the work provided it is properly cited. The work cannot be used commercially without permission from the journal.

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-17]

[DOR: 20.1001.1.25886657.1398.6.4.11.7]
[DOI: 10.29252/shenakht.6.4.13]

مجله روانشناسی و روان پزشکی شناخت
سال ششم، شماره ۴، ۱۳۹۸
صفحات: ۲۵-۱۳

بررسی رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و میزان استرس با اعتیاد به اینترنت و رضایت زناشویی در زنان متأهل

محمد اورکی[۱]، انوشه فردآقایی[۲]

۱.دانشیار، گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.
۲.دانشجوی دکترای روانشناسی سلامت، دانشگاه پیام نور، مرکز بین المللی دبی، امارات (مولف مسئول). ایمیل: Anousheh375@gmail.com

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۸/۰۲/۰۷ **تاریخ پذیرش مقاله:** ۱۳۹۸/۰۴/۲۲

چکیده

مقدمه: یکی از عوامل تعیین‌کننده سلامت خانواده رضایت زناشویی است، که همسران در ازدواج تجربه می‌کنند.

هدف: هدف پژوهش حاضر، بررسی رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و میزان استرس با اعتیاد به اینترنت و رضایت زناشویی در زنان متأهل بود.

روش: طرح پژوهش از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش، شامل کلیه زنان متأهل مراجعه‌کننده به خانه‌های سلامت منطقه ۶ شهر تهران بود که به پرسشنامه‌های شخصیت نئو، رضایت زناشویی انریچ، اعتیاد به اینترنت یانگ و مقیاس استرس ادراک‌شده پاسخ دادند. جهت تحلیل یافته‌ها از روش‌های همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که بین ویژگی‌های شخصیتی برون‌گرایی، وظیفه‌شناسی، سازگاری و گشودگی با رضایت زناشویی رابطه مثبت معنادار و بین ویژگی شخصیتی روان آزردگی و میزان استرس با رضایت زناشویی رابطه منفی معناداری وجود دارد. همچنین بین ویژگی‌های شخصیتی روان آزردگی و میزان استرس با اعتیاد به اینترنت رابطه مثبت معنادار و بین برون‌گرایی، وظیفه‌شناسی، سازگاری و گشودگی با اعتیاد به اینترنت، رابطه منفی معنادار وجود دارد.

نتیجه‌گیری: در مجموع بین ویژگی‌های شخصیتی و میزان استرس با اعتیاد به اینترنت و رضایت زناشویی رابطه معناداری برقرار است.

کلیدواژه‌ها: ویژگی‌های شخصیتی، استرس، اعتیاد به اینترنت، رضایت زناشویی

تمامی حقوق نشر براي دانشگاه علوم پزشکی کردستان محفوظ است.

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-17]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1398.6.4.11.7]
[DOI: 10.29252/shenakht.6.4.13]

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-17]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1398.6.4.11.7]
[DOI: 10.29252/shenakht.6.4.13]

مقدمه

یکی از عوامل تعیین‌کننده سلامت خانواده رضایت زناشویی است، که همسران در ازدواج تجربه می‌کنند. رضایت زناشویی، علاقه‌مندی زوجین به یکدیگر و نگرش مثبت و لذت‌بخشی است که زن و شوهر از جنبه‌های مختلف روابط زناشویی مثل ارتباط، مسائل شخصیتی، حل تعارض، مسائل مالی، و فرزندان دارند. عوامل متعددی رضایتمندی زناشویی زوجین را تحت تأثیر قرار می‌دهد. هر یک از مطالعات انجام‌شده، اثر جنبه خاصی از ویژگی‌های فردی و اجتماعی را در کیفیت زندگی مشترک مورد پژوهش قرار داده‌اند. در این میان، ویژگی‌های شخصیتی از جمله عوامل مهمی است که بر کیفیت روابط زوجین تأثیر می‌گذارد(عطاری و همکاران، ۱۳۸۵).

در واقع رابطه زناشویی پیوند دو شخصیت است و هر یک از همسران با پیشینه تحولی و سبک شخصیتی گوناگون به زندگی مشترک قدم می‌گذارند. تعاریف مختلفی از مفهوم شخصیت از جانب محققان ارائه شده است؛ به عقیده پروین[1](۱۹۸۹)، شخصیت بیانگر آن دسته از ویژگی‌های فردی است که الگوی ثابت رفتاری آن‌ها را نشان می‌دهد. یکی از مهم‌ترین و با نفوذترین مدل‌ها در بررسی صفات شخصیت، مدل پنج عاملی کاستا و مک کری[2] (۲۰۰۴) است که بیشترین پژوهش در حوزه شخصیت را به خود اختصاص داده است. این مدل یک سنخ شناسی فراگیر مشتمل بر پنج عامل نسبتاً پایدار روان آزردگی، برون گرایی، سازگاری، وظیفه شناسی و گشودگی است. عامل روان آزردگی شامل ویژگی‌هایی همچون اضطراب بالا، ترس، تنش، عزت نفس پایین و افسردگی است. برون گرایی به ویژگی‌هایی همچون تمایل به شرکت در اجتماعات، جرأت طلبی و پر انرژی بودن اطلاق می‌شود. عامل گشودگی، شامل ویژگی‌هایی همچون کنجکاوی، عشق به هنر، انعطاف پذیری، و خردورزی می‌باشد. سازگاری به تمایل فرد به بخشندگی، همدلی و نوع دوستی اشاره دارد. وظیفه شناسی به ویژگی‌هایی همچون کارا بودن، منطقی بودن و منظم بودن اطلاق می‌شود(کاستا و مک کری،۲۰۰۴). اثرات ویژگی‌های شخصیتی بر عملکرد فردی در حوزه روابط زناشویی توسط برخی از مطالعات مورد توجه قرار گرفته است. روزوسکی[3] و همکاران(۲۰۱۲) در مطالعه خود نشان دادند رضایت زناشویی با برون‌گرایی بالا در زنان و مسئولیت‌پذیری پایین همسران آنان، مرتبط است. شافوسر، آلماند و مارتین[4] (۲۰۱۳) نیز در مطالعه خود دریافتند زوجینی که نمره آنان در ویژگی توافق جویی و مسئولیت‌پذیری پایین‌تر است رضایت زناشویی ضعیف‌تری را گزارش کرده‌اند. یافته‌های مطالعه فیشر و مک نالتی[5] (۲۰۰۸) نیز نشان می‌دهد که زنان و مردانی که در ویژگی روان رنجورخویی، نمرات بالاتری را کسب می‌کنند از رضایت زناشویی پایین‌تری برخوردارند. شاکریان، فاطمی و فرهادیان(۱۳۹۰) نیز در پژوهشی نشان دادند که بین عامل شخصیتی روان آزرده خویی و رضایتمندی زناشویی، رابطه منفی وجود دارد و بین عوامل شخصیتی برون‌گرایی، وظیفه‌شناسی، مقبولیت و گشودگی با رضایت زناشویی، رابطه مثبت وجود دارد. یکی از عوامل دیگری که رضایت زناشویی را تحت تأثیر قرار می‌دهد، استرس است. استرس به وسیله ادراکات ذهنی شخص و تفسیر وی از موقعیتی که خارج از

[1]. Perwin
[2]. Costa & Mccorae.
[3]. Rosowsky
[4]. Schaffhouser, Allemand,. & Martin
[5]. Fisher & Mcnulty

توانایی‌هایش است و می‌تواند باعث اختلال در سلامتی وی شود، تعریف می‌گردد. به‌طورکلی استرس توسط همه افراد تجربه می‌شود و باید توجه نمود که درجاتی از استرس می‌تواند در افزایش و بهبود عملکرد افراد مؤثر باشد. شواهد نشان می‌دهد که اغلب موفقیت‌های انسان در شرایط پراسترس ایجاد می‌شود، اما درجات بالای استرس، عواقب متعددی دارد که از آن جمله می‌توان به بیماری‌های جسمی، روانی، اختلالات خواب اشاره کرد(تقوی و همکاران، ۱۳۸۶). ریپوکاری[1] و همکاران (۲۰۰۷) نیز در پژوهشی نشان دادند که زوج‌هایی که تحت‌فشار روانی و استرس قرار دارند، رضایت زناشویی پایین‌تری دارند.

استرس در محیط خانواده می‌تواند مشکلات بسیاری ایجاد کند. از این رو در دهه‌های اخیر پژوهش‌های استرس، خصوصاً در حوزه زوجین توجه بسیاری از پژوهشگران را به خود جلب کرده و نشان داده شده که این مفهوم، نقشی اساسی در کیفیت و ثبات روابط صمیمانه زوجین دارد. شواهد نشان می‌دهد که استرس عامل تهدیدکننده رضایت زناشویی و دوران زندگی مشترک است(راندال[2] و بودن مان[3]،۲۰۰۹).

درگذشته، نهاد خانواده تنها کارگزار جامعه‌پذیری افراد محسوب می‌شد، اما با رشد فناوری، شاهد پیدایش رقبای جدید در کنار خانواده، نظیر رسانه‌های ارتباط‌جمعی و فناوری‌های ارتباطی نوین از جمله اینترنت و ماهواره هستیم که در امر جامعه‌پذیر کردن افراد سهیم هستند. این وسایل به تدریج، فضای روانی و محیطی گفتگو را خدشه‌دار کرده، اعضای خانواده را به جای همگرایی، به واگرایی سوق می‌دهند. وقتی فردی به اینترنت و ماهواره وابسته شد، فرصت تعامل با دیگران را از دست می‌دهد و زمینه برای بروز عوارض و آسیب‌های اجتماعی و فرهنگی مهیا می‌شود(گنجی و همکاران، ۱۳۹۴).

اعتیاد به اینترنت، سازه‌ای گسترده است که شامل بازی اینترنتی و سایر اشکال استفاده اعتیادی از اینترنت (مثل دانلود اعتیادی، استفاده افراطی از سایت‌های مربوط به شبکه‌های اجتماعی و خرید آنلاین اعتیادی) می‌شود. شیوع این اختلال، از یک درصد تا ۳۶,۷ درصد گزارش شده است(هو[4] و همکاران، ۲۰۱۴). استفاده مشکل‌دار از اینترنت، به دو شکل خودش را نشان می‌دهد: شکل نخست مربوط به وجوه استفاده از اینترنت است که به عنوان استفاده بیش از حد یا وسواسی از اینترنت همراه با اشتغال ذهنی و از دست دادن کنترل است؛ و شکل دوم به پیامدهای منفی و متعدد گذراندن وقت بسیار زیاد برای اینترنت اشاره دارد که منجر به غفلت از فعالیت‌های اجتماعی، ارتباطات، سلامتی و وظایف شغلی و تحصیلی و همچنین تغییر عادت‌های خواب و خوردن می‌شود(اسپادا[5]، ۲۰۱۴). نتایج تحقیقات انجام شده، نشان دهنده این است که ویژگی‌های شخصیتی تأثیر مهمی بر استفاده از اینترنت دارد. هاردی و تی[6] (۲۰۰۷) در پژوهشی در این رابطه نشان داد که ارتباط مثبت و معنی‌داری میان روان رنجورخویی و اعتیاد به اینترنت و رابطه منفی میان برون‌گرایی و اعتیاد به اینترنت وجود دارد. از طرفی، یافته‌های حاصل از پژوهش‌های مربوط به رابطه میزان استرس با اعتیاد به اینترنت حائز اهمیت است. اکینی[7] و اسکندر[8] (۲۰۱۱) در پژوهشی نشان دادند که اضطراب پیش‌بینی کننده معنادار اعتیاد به اینترنت است.

[1]. Repokari
[2]. Rundall
[3]. Boudenman
[4]. Ho
[5]. Spada
[6]. Hardi & Tee
[7]. Akini
[8]. Iskender

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-17]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1398.6.4.11.7]
[DOI: 10.29252/shenakht.6.4.13]

پژوهش جلالی نژاد و همکاران (۲۰۱۲) نیز نشان داد که اضطراب و فشار روانی پیش‌بینی کننده معنادار اعتیاد به اینترنت است. بنابراین با توجه به اهمیت متغیرهای ویژگی شخصیتی و استرس در میزان اعتیاد به اینترنت و رضایت زناشویی در پژوهش حاضر به بررسی رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و میزان استرس با اعتیاد به اینترنت و رضایت زناشویی در زنان متأهل پرداخته شد.

روش

نوع مطالعه این پژوهش از نوع طرح تحقیق توصیفی – همبستگی است. جامعه آماری کلیه زنان متأهل مراجعه کننده به خانه‌های سلامت منطقه ۶ تهران در سال ۱۳۹۷ بود. برای تعیین حجم نمونه از طریق فرمول کرامر به ازای هر سطح متغیر پیش‌بینی کننده، حجم نمونه ۲۰ تا ۴۰ نفر انتخاب شد و جمعاً ۲۱۰ نفر برآورد شد. نمونه‌گیری در مرحله اول به صورت تصادفی خوشه‌ای انجام شد. بدین صورت که ابتدا از بین خانه‌های سلامت منطقه ۶ تعداد ۱۰ خانه به صورت تصادفی انتخاب و سپس از بین آن‌ها ۲۱۰ نفر انتخاب شدند. شرایط ورود به مطالعه شامل داشتن سابقه حداقل یک سال زندگی مشترک، نداشتن سا بقه طلاق و مشکلات روانشناختی، داشتن حداقل تحصیلات سیکل و تمایل برای شرکت در پژوهش بود. معیارهای خروج از مطالعه شامل عدم همکاری در تکمیل کردن پرسشنامه‌ها و پرکردن پرسشنامه به صورت ناقص بودند.

ابزار

مقیاس پنج عاملی شخصیت نئو[1] (NEO-PI) فرم کوتاه: مک کری و کاستا این پرسشنامه را برای نخستین بار در سال ۱۹۸۵ ساختند. این پرسشنامه شامل ۶۰ سئوال است که بر اساس تحلیل عاملی نمرات NEO-PI تهیه شده است. این آزمون پنج مورد از ویژگیهای شخصیتی افراد را موردسنجش قرار می‌دهد که این ویژگی‌ها عبارتند از: روان‌آزردگی ، برونگرایی ، سازگاری، گشودگی و وظیفه‌شناسی. اعتبار این پرسشنامه با استفاده از روش آزمون-آزمون مجدد در مورد ۲۰۸ نفر از دانشجویان به فاصله ۳ ماه به ترتیب ۰/۸۳، ۰/۷۵، ۰/۸۰، ۰/۷۹، ۰/۷۹ برای عوامل N, E, O, A, C به دست آمده است(گروسی، ۱۳۷۹). ضریب پایایی این پرسشنامه در پژوهش حاضر با استفاده از روش همسانی درونی محاسبه شد که ضریب آلفای کرونباخ کلی آن برابر ۰/۸۱ بود.

مقیاس رضایت زناشویی انریچ[2]: این مقیاس توسط فاورز و اولسون[3] (۱۹۸۹) با هدف ارزیابی و شناسایی زمینه‌های بالقوه مشکل‌زا و زمینه‌های قوت روابط زناشویی تدوین شده است. فرم کوتاه آن شامل ۴۷ ماده و از ۱۲ خرده مقیاس تشکیل شده است. نمره‌گذاری سئوال‌ها از نوع مقیاس لیکرت است که پاسخ سئوال‌ها در یک طیف پنج گزینه‌ای از کاملاً موافقم تا کاملاً مخالفم نمره‌گذاری می‌شود. نمره بالا بیانگر رضایت‌مندی بیشتر است. اعتبار کلی این مقیاس را با استفاده از روش ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۲ گزارش شده است. ضریب آلفای کرونباخ در پژوهش حاضر ۰/۹۶ به دست آمد که حاکی از اعتبار قابل قبول آن می‌باشد.

مقیاس اعتیاد به اینترنت یانگ[4]: این مقیاس توسط یانگ[5] یانگ[5] (۱۹۹۸) تدوین شده است و شامل ۲۰ سئوال است است که پاسخگویان باید به آن‌ها روی مقیاس لیکرت ۶

[1] . NEO Personality Inventory

[2] . ENRICH Marital Satisfaction Scale
[3] . Fawers & Olson
[4] . Internet Addiction Test
[5] . Young

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-17]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1398.6.4.11.7]
[DOI: 10.29252/shenakht.6.4.13]

درجه‌ای پاسخ دهند. شامل سه بخش اعتیاد به اینترنت، در معرض اعتیاد به اینترنت و عدم اعتیاد به اینترنت می باشد. دامنه نمره‌های این آزمون از صفر تا ۱۰۰ است، نمره بیشتر نشان‌دهنده وابستگی به اینترنت است. یو[1] و همکاران(۲۰۰۴) ضریب آلفای کرونباخ این مقیاس را بیش از ۰/۹ به دست آوردند.

پرسشنامه استرس ادارک شده[2] : این مقیاس شامل ۱۰ سئوال است که به منظور ارزیابی میزان استرس و فشار روانی تجربه شده توسط فرد، به‌وسیله کوهن، کامارک و مرملستین۳ (۱۹۸۳) طراحی‌شده است. این ابزار برای تعیین میزان شناخت افراد از استرس خود در مقابل رویدادهای غیرقابل پیش‌بینی و غیرقابل کنترل در زندگی بسیار مناسب است. حاوی ۱۴ سؤال است و پاسخها به صورت مقیاس پنج گزینه‌ای لیکرت تنظیم شده است. برای هر گزینه امتیاز ۰ تا ۴ تعلق می‌گیرد . دامنه امتیازهای قابل کسب بین ۰-۵۶ بوده و نمرات بالاتر نشان‌دهنده استرس ادراک شده بیشتر است. این مقیاس دارای تعدادی سئوال مستقیم نیز در مورد سطوح فعلی استرس در فرد می‌باشد. امین یزدی(۱۳۷۷) طی پژوهشی ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۱ را برای این مقیاس گزارش نموده است.

به منظور رعایت نکات اخلاقی، قبل از جمع آوری دادهها به شرکت‌کنندگان در رابطه با اهداف پژوهش آگاهی داده شد و با رضایت آگاهانه در پژوهش شرکت کردند. همچنین به شرکت کنندگان از لحاظ محفوظ ماندن اطلاعات شخصی نزد پژهشگران و استفاده از آنها صرفاً در راستای اهداف پژوهش اطمینان داده شد. به‌منظور تجزیه و تحلیل ویژگی‌های جمعیت شناختی گروه نمونه، از روش آمار توصیفی شامل جداول فراوانی، میانگین و انحراف استاندارد؛ و از روش آمار استنباطی شامل همبستگی و رگرسیون استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل نتایج به دست آمده نیز، از نرم‌افزار SPSS استفاده گردید.

یافته‌ها

براساس اطلاعات جمعیت شناختی دامنه سنی شرکت کنندگان از ۱۸ تا ۵۰ سال بود. تعداد ۲۰ نفر(۹/۵ درصد) دارای مدرک کارشناسی ارشد، ۶۰ نفر(۲۸/۵ درصد) با مدرک کارشناسی، ۱۰۰ نفر(۴۷/۶۰ درصد) دیپلم و ۳۰ نفر (۱۴/۲) دارای مدرک زیر دیپلم بودند.

یافته‌های توصیفی شامل میانگین، انحراف معیار، حداقل نمره و حداکثر نمره متغیرهای ملاک و پیش‌بین این پژوهش در کل آزمودنی‌ها در جدول ۱ ارائه شده است.

[1]. Yoo
[2]. Perceived Stress Questionnaire
[3]. Cohen, Kamarck & Mermelstein

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-17]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1398.6.4.11.7]
[DOI: 10.29252/shenakht.6.4.13]

جدول۱ یافته‌های توصیفی مربوط به متغیرهای شخصیتی، میزان استرس، اعتیاد به اینترنت و رضایت زناشویی

متغیرها	حداقل نمره	حداقل نمره	میانگین	انحراف استاندارد
روان رنجورخویی	۳	۳۸	۲۴/۵۳	۵/۰۲
برون‌گرایی	۴	۳۹	۱۸/۲۱	۵/۱۲
سازگاری	۴	۳۲	۲۱/۲۵	۶/۱۱
گشودگی	۹	۴۰	۱۶/۶۶	۴/۰۶
وظیفه‌شناسی	۱	۵۱	۱۴/۱۲	۵/۴۵
میزان استرس	۳	۶۳	۱۶/۸۲	۸/۲۱
اعتیاد به اینترنت	۴	۶۳/۷۸	۴۰/۴۷	۱۲/۱۱
رضایت زناشویی	۶۹	۱۳۲	۹۶/۲۴	۹/۵۳

ضرایب همبستگی پیرسون بین ویژگی‌های شخصیتی و میزان استرس با رضایت زناشویی در جدول ۲ بیان شده است.

جدول۲ همبستگی پیرسون بین ویژگی‌های شخصیتی و میزان استرس با رضایت زناشویی

متغیرها	رضایت زناشویی	سطح معنی‌داری
روان رنجور خویی	-۰/۲۰۸	۰/۰۰۱
برون‌گرایی	۰/۴۵۹	۰/۰۰۱
سازگاری	۰/۲۳۵	۰/۰۰۱
گشودگی	۰/۲۶۵	۰/۰۰۱
وظیفه‌شناسی	۰/۴۶۱	۰/۰۰۱
میزان استرس ادراک‌شده	-۰/۴۲۱	۰/۰۰۱

همان‌طور که از جدول ۲ مشهود است، رابطه منفی معنی‌داری بین ویژگی شخصیتی روان رنجوری با رضایت زناشویی وجود دارد و بین ویژگی‌های شخصیتی برون‌گرایی، وظیفه‌شناسی، گشودگی و سازگاری با رضایت زناشویی رابطه مثبت معنی‌داری وجود دارد. همچنین بین میزان استرس با رضایت زناشویی رابطه منفی معنی‌داری وجود دارد. به عبارت دیگر با افزایش میزان استرس، رضایت زناشویی کاهش می‌یابد. نتایج تبیین تغییرات رضایت زناشویی برمبنای ویژگی های شخصیتی و میزان استرس در جدول ۳ نشان داده شده است.

جدول ۳ مدل رگرسیون استاندارد ویژگی‌های شخصیتی و میزان استرس برای پیش‌بینی رضایت زناشویی

شاخص	میانگین مجذورات	درجه آزادی	ضریب همبستگی (R)	ضریب تعیین (R^2)	مقدار F	معنی‌داری
رگرسیون	۸۵۵۵/۳۴	۵	۰/۵۱	۰/۲۶	۱۹/۳۰	۰/۰۰۱
باقیمانده	۴۴۳/۲۸	۲۱۹				

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-17]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1398.6.4.11.7]
[DOI: 10.29252/shenakht.6.4.13]

نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد که مدل کلی رگرسیون با توجه به مقدار (F=۱۹/۳۰ و P<۰/۰۱) معنی‌دار می‌باشد و ویژگی‌های شخصیتی و میزان استرس ۲۶٪ از تغییرات رضایت زناشویی را تبیین می‌کند. برآورد ضرایب رگرسیون متغیرهای شخصیتی و میزان استرس بر روی رضایت زناشویی در جدول ۴ ملاحظه می‌شود.

جدول۴ برآورد ضرایب رگرسیون ویژگی‌های شخصیتی و میزان استرس بر روی رضایت زناشویی

متغیرهای پیش‌بین	ضرایب استاندارد نشده(B)	ضرایب استاندارد شده(Beta)	سطح معنی‌داری
مقدار ثابت	۴۱/۴۰	-	۰/۰۰۱
برون‌گرایی	۰/۷۸۹	۰/۴۲۶	۰/۰۰۱
روان آزرده خویی	۰/۷۲۲	-۰/۳۸۱	۰/۰۰۱
وظیفه‌شناسی	۰/۴۸۶	۰/۳۵۵	۰/۰۰۱
گشودگی	۰/۵۶۸	۰/۲۴۳	۰/۰۰۱
سازگاری	۰/۱۹۳	۰/۱۳۲	۰/۰۰۱
میزان استرس ادارک شده	-۰/۴۳۳	۰/۳۸۶	۰/۰۰۱

با توجه به ضرایب استاندارد در جدول ۴ می‌توان گفت که برون‌گرایی بیشترین سهم را در پیش‌بینی رضایت-مندی زناشویی ایفا می‌کند و پس از آن میزان استرس، روان آزرده خویی، وظیفه‌شناسی، گشودگی و سازگاری می‌باشد که در نهایت با توجه به سطح معنی‌داری همه ضرایب در مدل می‌توان گفت که بین خصوصیات شخصیتی و میزان استرس با رضایت زناشویی رابطه معناداری وجود دارد.

یافته‌های جدول ۵ ضرایب همبستگی پیرسون بین ویژگی‌های شخصیتی و میزان استرس را با اعتیاد به اینترنت نشان می‌دهد.

جدول۵ همبستگی پیرسون بین ویژگی‌های شخصیتی و میزان استرس با اعتیاد به اینترنت

متغیرها	اعتیاد به اینترنت	سطح معنی‌داری
روان رنجور خویی	۰/۳۹۶	۰/۰۰۱
برون‌گرایی	-۰/۳۴۴	۰/۰۰۱
سازگاری	-۰/۲۶۵	۰/۰۰۱
گشودگی	-۰/۲۳۰	۰/۰۰۱
وظیفه‌شناسی	-۰/۳۲۸	۰/۰۰۱
میزان استرس ادراک‌شده	۰/۴۴۲	۰/۰۰۱

همان‌طور که از جدول ۵ مشهود است، رابطه منفی معنی‌داری بین ویژگی‌های شخصیتی برون‌گرایی، سازگاری، گشودگی، وظیفه‌شناسی با اعتیاد به اینترنت وجود دارد و بین ویژگی‌های شخصیتی روان آزردگی با اعتیاد به اینترنت رابطه مثبت معنی‌داری وجود دارد.

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-17]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1398.6.4.11.7]
[DOI: 10.29252/shenakht.6.4.13]

همچنین بین میزان استرس با اعتیاد به اینترنت رابطه مثبت معنی‌داری وجود دارد.

جدول ۶ مدل رگرسیون استاندارد ویژگی‌های شخصیتی و میزان استرس برای پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت

شاخص	میانگین مجذورات	درجه آزادی	ضریب همبستگی (R)	ضریب تعیین (R^2)	مقدار F	معنی‌داری
رگرسیون	۱۶۶۵۶/۶۱	۵	۰/۸۳	۰/۶۹	۹۰/۰۷	۰/۰۰۱
باقیمانده	۱۸۴/۹۱	۱۹۷				

همان‌گونه که در جدول ۶ نشان داده شده است، مدل کلی رگرسیون معنی‌دار می‌باشد؛ (F=۹۰/۰۷، P<۰/۰۱) و ویژگی‌های شخصیتی و میزان استرس ۶۹٪ از تغییرات اعتیاد به اینترنت را تبیین می‌کند.

یافته‌های جدول ۷ نشان می‌دهد که ویژگی‌های شخصیتی و میزان استرس، توانایی پیش‌بینی تغییرات اعتیاد به اینترنت را به طور معناداری دارند.

جدول۷ برآورد ضرایب رگرسیون ویژگی‌های شخصیتی و میزان استرس بر روی اعتیاد به اینترنت

متغیرهای پیش‌بین	ضرایب استاندارد نشده(B)	ضرایب استاندارد شده(Beta)	سطح معنی‌داری
مقدار ثابت	۴۸/۲۳	–	۰/۰۰۱
روان آزرده خویی	۰/۶۹۳	۰/۴۲۶	۰/۰۰۱
وظیفه‌شناسی	-۰/۷۱۲	-۰/۳۶۵	۰/۰۰۱
برون‌گرایی	-۰/۵۶۱	-۰/۳۶۴	۰/۰۰۱
گشودگی	-۰/۴۸۷	-۰/۲۴۱	۰/۰۰۱
سازگاری	-۰/۱۹۳	-۰/۱۳۲	۰/۰۰۱
میزان استرس ادارک شده	۰/۴۶۸	۰/۳۶۶	۰/۰۰۱

با توجه به ضرایب استاندارد می‌توان گفت که روان آزرده‌خویی، بیشترین سهم را در پیش‌بینی رضایتمندی زناشویی ایفا می‌کند و پس از آن میزان استرس، وظیفه‌شناسی، برون‌گرایی، گشودگی و سازگاری می‌باشد که در نهایت با توجه به سطح معنی‌داری همه ضرایب در مدل می‌توان گفت که بین خصوصیات شخصیتی و میزان استرس با اعتیاد به اینترنت رابطه معناداری وجود دارد.

بحث

یافته‌های پژوهش و ادبیات پژوهش نشان دهنده همخوانی نتایج حاصل از این پژوهش با نتایج تحقیقات قبلی است. در این پژوهش برون‌گرایی، بیشترین سهم را در پیش‌بینی رضایتمندی زناشویی به عهده دارد که همخوان با یافته پژوهش روزوسکی و همکاران(۲۰۱۲) است. افراد داری نمره بالا در این عامل، معمولاً تمایل به اجتماعی بودن، احساسی بودن و صمیمی بودن داشته و با افراد متفاوت بهتر کنار می‌آیند. این ویژگی‌ها می‌تواند باعث ایجاد

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-17]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1398.6.4.11.7]
[DOI: 10.29252/shenakht.6.4.13]

روابط زناشویی محکم بین زن و مرد شود و افزایش میزان رضایت زناشویی را به دنبال داشته باشد. یافته دیگر پژوهش نشان می‌دهد که روان آزرده خویی با رضایت زناشویی رابطه منفی دارد که این یافته با پژوهش شاکریان، فاطمی و فرهادیان(۱۳۹۰) همسو می‌باشد. در واقع روان آزرده خویی پیش‌بینی کننده قوی رضایت زناشویی پایین است. به طوری که نمره بالا در این عامل، نشان دهنده سطح سازگاری پایین فرد است و عدم ثبات عاطفی را در روابط بین فردی نشان می‌دهد و در نهایت چنین ویژگی‌هایی احتمال جدایی و طلاق را افزایش می‌دهند. در این پژوهش بین وظیفه‌شناسی و رضایت زناشویی رابطه مثبت معنی‌داری به دست آمد. افراد داری این خصیصه نیاز به پیشرفت دارند و به همین خاطر برای نگهداری رابطه موفق خود دست به تلاش می‌زنند. این یافته پژوهش نیز با یافته شافوسر، آلماند و مارتین (۲۰۱۴) همخوانی دارد. نتایج دیگر این پژوهش حاکی از آن است که بین سازگاری و رضایت زناشویی رابطه معنی‌داری وجود دارد. افراد با این خصوصیت شخصیتی، در پی ایجاد سازگاری و راحت کنار آمدن با افراد هستند و معمولاً از مباحث اختلاف‌زا و بحث برانگیز اجتناب می‌ورزند. در این پژوهش، گشودگی نیز سهم معنی‌داری در پیش‌بینی رضایت زناشویی را داشت. این ویژگی شخصیتی با علاقه به ایده‌ها و درک احساسات دیگران همراه است و می‌تواند باعث افزایش رغبت در توجه به صحبت‌ها و خواسته‌های همسر و فهم و درک دیدگاه‌های او باشد. این یافته‌های پژوهش نیز با یافته های پژوهش شاکریان، فاطمی و فرهادیان(۱۳۹۰) همخوانی دارد.

هدف دیگر پژوهش بررسی رابطه ویژگی‌های شخصیتی با اعتیاد به اینترنت بود. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که بین روان آزردگی و اعتیاد به اینترنت رابطه مثبت معناداری وجود دارد. افراد روان آزرده دارای برخی ویژگی‌های متمایزکننده هستند که عبارتند از ترس، غم، برانگیختگی، خشم و احساس گناه، آن‌ها درجه‌های انطباق ضعیف‌تری با دیگران دارند و از نظر عاطفی بی‌ثبات هستند(شولتز و شولتز، ۲۰۱۰). این ویژگی‌ها می‌تواند موجب شود که افراد روان آزرده، توانایی کمتری برای مقابله با چالش‌های زندگی روزمره داشته باشند و برای تسکین استرس و فشار روانی به فضای مجازی رو بیاورند. یافته دیگر نشان‌دهنده رابطه معکوس معنی‌دار بین برون‌گرایی با اعتیاد به اینترنت بود. افراد برون‌گرا اشخاصی اجتماعی، دوست دار مردم، علاقه‌مند به شرکت در اجتماعات و اهل گفت‌وگو هستند(پروین، ۲۰۰۰). بنابراین بدیهی است که کمتر به سمت دنیای مجازی اینترنت سوق پیدا کنند و بیشتر به دنبال ارتباطات واقعی باشند. یافته دیگر پژوهش نشان‌دهنده رابطه منفی معنی‌دار بین سازگاری با اعتیاد به اینترنت است. افراد با سازگاری بالا اساساً نوع‌دوست هستند، با دیگران هم دردی می‌کنند و مشتاق کمک به دیگران هستند(۲۰) و به دلیل دارا بودن همین خصایص، کمتر احتمال دارد که برای کنار آمدن با چالش‌های زندگی به دنیای غیرواقعی اینترنت پناه ببرند. یافته دیگر پژوهش رابطه معکوس معنی‌دار بین وظیفه‌شناسی و اعتیاد به اینترنت را نشان می‌دهد. افراد داری ویژگی وظیفه شناسی بالا، هدف‌های معینی در دنیای واقعی برای خود در نظر می‌گیرند و به اصول اخلاقی پایبندی بالایی دارند. در مقابل افراد دارای وظیفه شناسی پایین، دارای ویژگی‌هایی از قبیل بی هدفی

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-17]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1398.6.4.11.7]
[DOI: 10.29252/shenakht.6.4.13]

و فقدان پایبندی به اصول اخلاقی‌اند. پس طبیعی است که چنین افرادی با احتمال بیشتری به سمت اعتیاد به اینترنت کشیده شوند؛ چون اگر فرد بر خود کنترل لازم را نداشته باشد، اینترنت به راحتی می‌تواند او را به سمت خود جذب کند. این یافته‌ها با یافته‌های پژوهش هاردی و تی (۲۰۰۷) همخوانی دارد.

همین‌طور نتایج پژوهش نشان داد که بین استرس و رضایت زناشویی رابطه منفی معنی‌داری وجود دارد که این یافته با نتایج پژوهش‌های ریپوکاری و همکاران(۲۰۰۷)و پترسون، نیوتن و روزن[1] (۲۰۰۳) همخوانی دارد. در تبیین این رابطه می‌توان گفت، افرادی که تحت فشار روانی بیشتری هستند و یا در مقابله با مسائل پیش‌پاافتاده زندگی، بیشتر دچار استرس می‌شوند، هنگام برخورد با مشکلات و شرایط سخت زندگی نیروی خود را از دست می‌دهند، احساس ضعف بیشتری می‌کنند، و در نتیجه بهداشت روانی آن‌ها تحت تأثیر قرار می‌گیرد و نهایتاً از رابطه زناشویی خود احساس رضایت کمتری می‌کنند.

یافته دیگر پژوهش مربوط به رابطه میزان استرس با اعتیاد به اینترنت بود که نتایج، نشان‌دهنده رابطه مثبت معنادار بین این دو متغیر بود و با نتایج یافته‌های پژوهش‌های اکینی و اسکندر(۲۰۱۱) و جلالی‌نژاد و همکاران(۲۰۱۲) همخوان می‌باشد. در تبیین این یافته می‌توان گفت که افراد دارای سطح بالای استرس برای فرار از این فشار روانی و پیدا کردن جایگزینی برای زندگی بی‌نشاط، به اینترنت و فضای مجازی پناه می‌آورند که این شرایط زمینه را برای وابستگی بیشتر آن‌ها به اینترنت مهیا می‌کند و از سوی دیگر احتمال دارد که سطح بالای استرس در نتیجه عوارض اعتیاد به اینترنت باشد؛ به طوری که افراد معتاد به اینترنت، به دلیل وابستگی و تغییر ایجاد شده در سبک زندگی آن‌ها، مستعد اختلالات روانی شوند و دچار استرس و اضطراب گردند.

نتیجه‌گیری

به طور کلی، نتایج این مطالعه، نشان‌دهنده ارتباط معنادار بین ویژگی‌های شخصیتی و میزان استرس با اعتیاد به اینترنت و رضایت زناشویی در زنان متأهل بود. اهمیت عوامل و صفات شخصیتی و استرس در رضایتمندی زناشویی بیانگر آن است که خصوصیات شخصیتی پیش-بینی کننده‌های معنی‌دار از رضایت زناشویی می‌باشند که این امر می‌تواند افراد را در انتخاب همسر براساس ویژگیهای شخصیتی طرفین کمک نماید. نتیجه دیگر عاطضه ی استرس و اعتیاد به اینترنت از محدودیت‌های این پژوهش می‌توان به محدودیت در گروه سنی و جنسیتی اشاره کرد و پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های آتی در گروه‌های سنی و جنسیتی متفاوتی صورت گیرد.

سپاسگزاری

از مسئولین محترم خانه های سلامت منطقه ۶ تهران و تمامی افرادی که در مطالعه حاضر شرکت داشتند، تقدیر و تشکر به عمل می‌آید.

References

Akin A, & Iskender M. (2011). Internet addiction and depression, anxiety and stress. International online journal of educational sciences, 3(1),138-148.

Amin Yazdi SA. (1998). Investigating the relationship between documentary style and perceived

[1]. Peterson, Newton & Rosen

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-17]
[DOR: 20.1001.1.25886657.1398.6.4.11.7]
[DOI: 10.29252/shenakht.6.4.13]

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-17]

[DOR: 20.1001.1.25886657.1398.6.4.11.7]

[DOI: 10.29252/shenakht.6.4.13]

stress. Final report of the research project, Ferdowsi University of Mashhad. (in Persian).

Attari Y, Amanollahfard A, & Mehrabizadeh honarmand M. (2007). The Relationship between Personality Characteristics and Individual-Family Factors with Marital Satisfaction in Employees of Public Offices in Ahwaz. Journal of Educational Sciences and Psychology, 13(2), 81-108 (in Persian).

Cohen S, Kamarck T, & Mermelstein R. (1983). A Global Measure of Perceived Stress. Journal of Health and Social Behavior, 24(4), 385-396.

Fisher TD, & Mcnulty JK. (2008). Neuroticism and marital satisfaction: The mediating role played by the sexual relationship. Journal of family psychology, 22 (1), 96-112.

Fowers BJ, & Olson DH. (1989). Enrich Marital Inventory: A discriminant validity and cross-validation assessment. Journal of marital and family therapy, 15(1), 65-79.

Ganji M, Niazi M, & Malekpourshahraki A. (2014). The study of the effect of addiction to modern communication technologies (Internet and Satellite) on familial convergence in Shahrekord . Journal of Social Studies and Research of Iran, 4(1) , 167-194 (in Persian).

Garousifarshi M. (2000). New Approach to Personality Evaluation, Application of Factor Analysis in Personality Studies Tabriz:, Jameehpazhooh. (in Persian).

Hardie E, & Tee MY. (2007). Excessive Internet use: The role of personality, loneliness and social support networks in Internet Addiction. Australian Journal of Emerging Technologies & Society, 5 (1),231-245.

Ho RC, Zhang MW, Tsang TY, Toh AH, Pan F, Lu Y, Cheng C, Yip PS, Lam LT, & Lai CM. (2014). The association between internet addiction and psychiatric co-morbidity: a meta-analysis. BMC psychiatry, 14(1), 171-183.

Lawrence P. (1989). Psychology of personality. Tehran: Rasa publication,215-240.

Mccrae RR, & Costa Jr PT. (2004). A contemplated revision of the NEO Five-Factor Inventory. Personality and individual differences, 36(3), 587-596.

Peterson BD, Newton CR, & Rosen KH. (2003). Examining congruence between partners' perceived infertility-related stress and its relationship to marital adjustment and depression in infertile couples. Family process, 42(1),59-70.

Randall AK, & Bodenmann G. (2009). The role of stress on close relationships and marital satisfaction. Clinical psychology review, 29(3), 110-115.

Razieh J, Ghasempour A, Ajdari Z, & Sadeghigoogari N. (2012). The relationship between Internet addiction and anxiety in the universities students. Interdisciplinary Journal of Contemporary Research in Business, 4(2), 942-949 (in Persian).

Repokari L, Punamaki RL, Unkila-Kalio L, Vilska S, Poikkeus P, Sinkkonen J, Almqist F, Tiitinen A, & Tulpplala M. (2007). Infertility treatment and marital relationships: a 1-year prospective study among successfully treated ART couples and their controls. Human reproduction, 22(5), 1481-1491.

Rosowsky E, King KD, Coolidge FL, Rhoadess CS, & Segal DL. (2012). Marital satisfaction and personality traits in long-term marriages: An exploratory study. Clinical Gerontologist, 35(2), 77-87.

Schaffhouser K, Allemand M, & Martin M. (2014). Personality traits and relationship satisfaction in intimate couples: Three perspectives on personality. European Journal of Personality, 28(2), 120-133.

Schultz SE. (2010). Personality theories, Tehran virayesh.320-335.

Shakerian A, Fatemi A, & Farhadian M. (2011). The Relationship between Personality Characteristics and Marital Satisfaction. Scientific Journal of Kurdistan University of Medical Sciences, 16(1), 92-99.

Spada MM. (2014). An overview of problematic Internet use. Addictive behaviors, 39(1),3-6.

TaghaviLarijani TT, Bard FR, Khatoni A, & Monjamed Z. (2007). Comparison of

Young KS. (1998). Internet addiction: The emergence of a new clinical disorder. Cyberpsychology & behavior, 1(3),237-244.

Stressors among Nursing and Midwifery Students of Tehran University of Medical Sciences. hayat magazine, 13(2), 61.-70 (in Persian).

[Downloaded from shenakht.muk.ac.ir on 2026-10-17]

[DOR: 20.1001.1.25886657.1398.6.4.11.7]

[DOI: 10.29252/shenakht.6.4.13]